

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ

Ο ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΤΗΣ "ΦΛΩΡΑ ΜΙΡΑΜΠΙΛΙΣ,"

Γκιουβ. Η «Φλώρα Μιράμπιλις» και η απόθεσις του Σαμάρα στην Κέρκυρα. Ο «Ολυμπιακός Ύμνος. Τά άλλα του έργα. Η τεχνουργία του. Ο θάνατός του.

Ο μόνος άνδρας μουσουργός που βρίσκεται σπαρμένος στις Αθήνας, εινε τού Σπύρου Σαμάρα, στη μικρή πλατεία τού Δημοτικού θεάτρου.

Στις 26 Μαΐου συμπληρώνεται δεκατετραετία από την ημέρα τού θανάτου τού Έλληνα αυτού συνθέτου, που υπήρξε η μεγαλύτερη μορφή στην ανάπτυξη της σύγχρονης Έλληνικής μουσικής.

Ο Σπύρος Σαμάρας γεννήθηκε στην Κόζινα στα 1862, από πατέρα Ήπειρώτη και μητέρα Άγγλιδα. Την εποχή εκείνη στο θρόνο ηρώ των Φαλαίων, το λιμάνι θέατρο βρισκότανε σε πλήρη άσκη και η επιτυχία των μουσικών ήθεστων σ' αυτό τούδε έχορσάμενε σάν διπλομα διαρσώσε. Τού μουσικό αίσθημα, καλλεργημένο από αιδών, εινε τόσο γενειθερό, ώστε οι άνθρωποι τού λαού, όχι μόνον έννοιαν την μουσική, αλλά φοιούσαν σέ νυχτερινά όδεια και φιλαρμονικες έταφειρες για να καταρτισθόν και θεωρητικά. Σε μια τέτοια ατμόσφαιρα —έτσι από διακονών έντον έπαίζοντο μελωδράματα— ανάπτυχθη το ταλέντο τού Σπύρου Σαμάρα.

Σε ηλικία 17 έτων έγραφε για τού Παρισι, να μορφωθεί επιστημονικότερα. Την εποχή εκείνη από Παρισίω Όδείο ήταν καθηγητής ο Αδό Ντελιμπό, ο περίφημος συνθέτης της «Λαζιά», ο οποίος ανέστηλήθη το ταλέντο τού νεαρού Έλληνα και τον έσημαθίσε. Ο Ράλλος μουσουργός τού υπέδειξε, ότι έπρεπε χωρίς ν' άρσασθώ στη σύνθεσι, και τή συνδουλή του άκοιούθησε ο Σαμάρας. Ήταν μόλις 20 έτων ο Σαμάρας και ένα μουσικό του κομμάτι, γραμμένο για όρχηστρα, έγινε δεκτό και παίχτηκε στη μεγάλη αίθουσα τού Τροκατερό. Στη συναιμία αυτή παρεβρήθη και ο μεγάλος Ρωσικός, ο μουσουργός τού «Βόρστος», ο οποίος έμεινε γρηγομένως άπ' τή σύνθεσι τού νεαρού Έλληνα. Και όταν οι άρσρατάι τον έχορσούρησαν και ο Σαμάρας έβήρη στη σκηνή να ενταροστήση, ο Γκιουβό έσπρωθή από τή θέσι του, έχορσούρησε, έκάλεσε κονιά τον τόν Σαμάρα και τον έβήλισε στο μέτωπο. Από τή στιγμή εκείνη ο Κερσούρας συνθέτης ήταν ένδοξος!

***

Περίοχη όμως εινε η παιδική ηλικία τού Σπύρου Σαμάρα, ο οποίος, πριν ταξιδεύση για τού Παρισι, εινε ρβήι στις Αθήνας να πάρη μαθήματα από τον Ιταλό μουσικοδιδάκαλο Στανκατιάνο. Ο άγαθος αυτός μέστρος, από άρχη στο μικρό Κερσούρα, τον έδιδασκε έντελως όμορσάν, ένθουσιασμένως από τού μαθητή του που ήταν φίλος έξωρατακή, προικισμένη με δυνατή φαντασία και βαθύ μουσικό αίσθημα.

Από συνθήκων στο 1877, όταν ο Σαμάρας άρχισε να συνθέτη. Τό πρώτο του έργο, με τον τίτλο «Στέγος σουλι» Όστρα Κοντέσσα ντ' Αμάλφι, άφιέρωσε στο δίδασκαλό του Στανκατιάνο.

Στό μεταξύ έγραφε κ' άλλες συνθέσεις, μεταξύ τών οποίων και μια θρηνοδία για τού θάνατο τού λογαίου Βούδαβαχ.

Ο Βούδαβαχ —άπόγονος τής ιστορικής οικογενείας— ήταν άρχηγός τής Πανεπιστημιακής Φάλαγγος. Από μάρτυς σέ μια μουσική, γίνικε αντίπαλος τού Άντωνίου Δοξού, έμονομάχους μαζί του στις Αθήνας και σποτιώτες. Ο θάνατος τού σηματωστάτου αυτού αξιωματικού έπροξένησε βαθύτατη λύπη στην Έλληνική κοινωνία και που πάντων στον Πανεπιστημιακό κόσμο. Γράφτηκαν τότε πολλά έλεγεία για τού θάνατο του, από γνωστούς και άγνωστους ποιητάς. Ένα άρχισε έτσι :

Μιά ποσειδά έβρόντησε σ' έν άγνωστο χωράφι κ' ένός καλού πλληρηκαριού έχόθηκε τού αίμα...

Τό ποιήμα αυτό έμονοούρησε ο Σαμάρας με τον τίτλο «Μελαγχολική σκέψης» κ' έκανε βαθιά έντύπωσι. Αλλά τά καλύτερα έργα τής πρώτης του έμφανίσεως ήσαν μια «Σονάτα διά βιολί και πιάνο» και ένα «Άβε Μαρία». Άργότερα, ο Σαμάρας συνειργάσθη με τον Ιταλό

Σπύρος Σαμάρας ο Κερκυραϊκός και τα παιδικά του χρόνια. Μαθητής τού Στανκατιάνο. Ο τραγικός θάνατος τού Βούδαβαχ και ο Σαμάρας. Ο νεαρός μουσικός στο Παρισι. Μιά συγκινητική σκηνή με τον

Στό Παρισι, ο Σπύρος Σαμάρας εινε την καλή τύχη να γνωρίση τού μαρσάσο Σάντ—Πιάο, φανατικό φίλο τής Μουσικής. Απότς ανέλαβε την προπαισιαν τού νεαρού Κερσούρα. Μάλιστα, όταν ο Σαμάρας φανερώθηκε για πρώτη φορά με τή «Σονάτα του και τού «Άβε Μαρία», ο ίδιος ο μαρσάσος τον συνόδωσε με βιολί (ήταν επιδείξις βιολιστής), ένθ ο Έλληνας νεώρος Κορηϊός —ο οποίος τόν δίδων έπών εινε κατακτήσει με τού τραγουδι του τούς Αθηναίους— έταρούρησε την προσεγή τής συνθέσεως αυτής. Τόσο μεγάλη ήταν η επιτυχία τών δύο αυτών έργων, ώστε είνος άμέσως και παίχτηκε ο εικοσότης Σπύρος Σαμάρας έξετέλη μέλος τής «Ακαδημιακής Έταρίας τών τέκνων τού Απολλώνου», που άρσθησε στο 147ον έτος από τής ίδρύσεως τής και εινε έταρούσε τούς πιο φημισμένους μουσικούς τής εποχής.

Στά 1882, ο Σαμάρας έγραψε τέσσερα περσασθή συνθέματα με τού γενικό τίτλο «Ανατολικά κομμάτια» και μερικές μελωδίες, από τις οποίες τών «Σεραφίνο» άγόρσσε άριστα και έξέδοσε ο Ιταλικός μουσικός όμορσ «Μιζορδία». Τότε άρισταδός ο Σαμάρας έδόξαμενε τή μουσουργική του δύναμη, άπορλοόμενος στη σύνθεσι του τριπλάτου μελωδραμάτου τού «Μοντέ». Στά 1885 ο Σαμάρας έδηράδωσε στο Μιλάνο με τή σύνθεσι του «Κιταράτα», που την έπαίζαν δέκα κλαροδία, δέκα μονοπλάτες, συνοδευόμενοι άπ' αλόκληρη την όρχηστρα.

Στά 1888 έπαίζθη στη Σαλίε τού Μιλάνο τού μελωδράμα τού «Φλώρα Μιράμπιλις» μ' έξωρατακή επιτυχία. Τό άκόλουθο έτος, ο Σαμάρας ήρθε στην Κόζινα. Οι συμπαιρωτές του τού έσκυμαν ένθουσιώδη έπαίζωχη και τή θραυδή του περσασθή στο ιστορικό θέατρο τού κ' «Φλώρα Μιράμπιλις» τόν άπείθεσαν.

Στην έπίλοιπη ζωή του, ο Σαμάρας έσύνθεσε κ' άλλες όπερες, όπως τής «Μάρτενα», τής «Μωιζέλ Μπιλιέρ», τής «Φοβία Ντομάτας» και άλλες, που έπαίζησαν στα μεγαλύτερα θέατρα τής Ιταλίας και Γαλλίας. Η γνώμη τών καλύτερων τεχνουργών τής Ερώτης ήσαν πάντοτε ενισκήες για τά συνθέματα τού Έλληνα μουσουργού. Έκτός τών μελωδραμάτων, ο Σαμάρας έγραφε και πολλά άλλα μικρότερα έργα για φωνητική και ένόργανη μουσική, τά όποια έξεδίδοντο από τόν μουσικό όμορσ Στανζόνιο, έγιναν δημοφιλή και έξετελόντο συχνά στις συναυλίες. Άνάμεσα σ' αυτά εινε και ο «Ύμνος τών Ολυμπιακών άγώνων τού 1896.

Η μουσική τού Σαμάρα εινε άρκετά τεχνουργική. Χωρίς να έπιρσάεται άπολειστικώς από τή Γερμανική τεχνουργία —ού εινε περισσότερο τών παρά αίσθημα— ούτε από τούς νεώτερος Έλλλους μουσουργούς, έχει για μās κάτι τού κανονίμου και ιδιότροπο. Έχει τή Γαλλική κομψότητα τού ήφους και τόν Ιταλικό πλούτο τού χροματισμού, χωρίς όμως και να στερείται πρωτοτυπία και χάρι. Ακόμα και στις όπερέτες του, που εινε τού περισσότερο μουσικά παιγνίδια, διακρίνεται ο Σαμάρας ο μοντέρνος, που άν ζούσε, θά έδινε μεγάλη πρόοδο στη μουσική ζωή τής Έλλάδος. Αλλ' ο θάνατος έκορπε τού νημα τής όμορσς ζωής του, άρισταδός στην άσκη τής ιδιορσίας του.

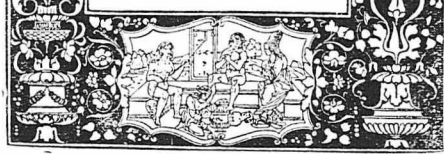
ΞΙΤΙΧΟΙ ΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙ

Μέσα σέ φράχτη έρημη πάχει την πόρτα χαλασμένη με μια κεντήρα φτωχική βραεία κομούνται οι τεταμένιοι

Στη χέρσα γη τή νεκρική χόρτο χλωρό δέν άπομένει ξεράγκαθα σέρονον' εκεί, λιθάρια και σταυροί σπαρμένοι.

Μόνο δύο δέντρα ριζωμένα σθεθεία φηλόουν δόξαει κ' έχουν θεόρατα γενή.

Γιατί μ' άόρταγο τού σόμα αιμα ρουφούν μες άπ' τού χλωμα και τρώνε σάρκα ανθρώπινη. Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

αποία έξεδίδοντο από τόν μουσικό όμορσ Στανζόνιο, έγιναν δημοφιλή και έξετελόντο συχνά στις συναυλίες. Άνάμεσα σ' αυτά εινε και ο «Ύμνος τών Ολυμπιακών άγώνων τού 1896.

Η μουσική τού Σαμάρα εινε άρκετά τεχνουργική. Χωρίς να έπιρσάεται άπολειστικώς από τή Γερμανική τεχνουργία —ού εινε περισσότερο τών παρά αίσθημα— ούτε από τούς νεώτερος Έλλλους μουσουργούς, έχει για μās κάτι τού κανονίμου και ιδιότροπο. Έχει τή Γαλλική κομψότητα τού ήφους και τόν Ιταλικό πλούτο τού χροματισμού, χωρίς όμως και να στερείται πρωτοτυπία και χάρι. Ακόμα και στις όπερέτες του, που εινε τού περισσότερο μουσικά παιγνίδια, διακρίνεται ο Σαμάρας ο μοντέρνος, που άν ζούσε, θά έδινε μεγάλη πρόοδο στη μουσική ζωή τής Έλλάδος. Αλλ' ο θάνατος έκορπε τού νημα τής όμορσς ζωής του, άρισταδός στην άσκη τής ιδιορσίας του.

ΔΙΣΤΙΧΑ

Άγάτες ταξιδιάρες στο ρέμμα τού δολού και βούλιαξε η βαρσοβία και πέσαν στο γυαλό. Άλ. Παπαδιαμάντης

